

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ
11000 Београд, Мике Аласа 14, ПП: 34, ПАК: 105 305
телефон: (011) 32-82-736, телефакс: (011) 21-81-668

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2021. ГОДИНУ

Београд, 23. 3. 2021. године

Дирекција за мере и драгоцене метале

Садржај

УВОД	4
Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције	4
Организациона структура и ресурси	5
РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	7
1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА	7
1.1. Међународни развојни пројекти	7
1.2. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања	8
2. УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ	10
2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази ВПМ (КСДВ)	10
2.2. Учесће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима	10
3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА	12
3.1. Еталонирање (екстерно у другим националним метролошким институтима и интерно у ДМДМ)	12
4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА	13
4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости	13
5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА	18
5.1. Закони који се односе на метрологију и рачунање времена	18
5.2. Транспоноване европских прописа и директива које се односе на метрологију	18
5.3. Прописи који се односе на област метрологије:	19
5.4. Прописи из драгоцених метала	19
5.5. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа	19
6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОД И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ	20
6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица	20
6.2. Надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила	21
6.3. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима	21
7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	22
7.1. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе	22
7.2. Доношење решења о знаку произвођача и знаку увозника, односно заступника произвођача предмета од драгоцених метала, као и решења о испуњености услова за испитивање и жигосање у пословним просторијама	22
7.3. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште	22
7.4. Надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала	23
7.5. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала	23
5. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ	23
5.3. EURAMET – Европско удружење националних метролошких института	24
6. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	26
7. СИСТЕМИ МЕНАЏМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДМДМ	27
7.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065	27
7.2. Одржавање и промене постојећег обима сертификације и обима акредитације система менаџмента	27
8. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА	28
8.1. Учесће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.	28
8.2. Учесће на скуповима и конгресима	28
9. ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ	28
9.1. Припрема прописа	28
9.2. Сарадња са правосудним органима	29
9.3. Кадровски послови	29
9.4. Управни поступак	29
10. ИНФОРМАТИЧКИ, ИЗДАВАЧКИ ПОСЛОВИ, ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ	30
10.2. Јавност рада	30
10.3. Издавачки послови	30

10.4.	Промоција метрологије.....	30
11.	ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ.....	31
11.1.	Финансијски послови.....	31
11.2.	Стручно оперативни послови.....	32

УВОД

Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције

Послове метрологије у Републици Србији, у складу са Законом о метрологији („Службени гласник РС”, бр. 15/16) обављају Министарство привреде, као надлежно министарство за послове метрологије, Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: ДМДМ), као орган управе надлежан за послове метрологије и уједно национална меролошка институција, привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања или оцењивања усаглашености мерила, и именовани носиоци националних еталона.

ДМДМ је образована Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/220) као орган управе у саставу Министарства привреде.

Надлежности ДМДМ дефинисане су Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16) и Законом о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16).

Чланом 4. став 3. Закона о метрологији прописано је да ДМДМ обавља стручне послове и послове државне управе који се односе на: контролу мера и драгоцених метала, законске мерне јединице, еталоне, мерила, као и друге послове који су одређени законом којим се уређује метрологија и другим законима.

Чланом 8. став 1. Закон о метрологији прописано је да ДМДМ обавља следеће послове:

- стара се о систему законских мерних јединица у Републици Србији;
- развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавршава еталоне Републике Србије;
- усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона;
- обезбеђује метролошку следивост;
- обавља истраживања и развој у области метрологије;
- спроводи испитивање претходно упакованих производа, ради провере испуњености метролошких захтева;
- представља Републику Србију у Међународним и регионалним метролошким организацијама, обезбеђује извршавање обавеза које пролазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије;
- врши метролошки надзор;
- врши овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила;
- надзире рад овлашћених тела;
- обавља послове оцењивања усаглашености мерила;
- одлучује у управним поступцима из области метрологије;
- обавља послове метролошке експертизе;
- припрема стратегију и прописе из области метрологије;
- води регистар мерила која подлежу законској контроли и друге прописане евиденције;
- обезбеђује метролошке информације и издаје службено гласило;
- обавља послове који се односе на дистрибуцију времена;
- пружа стручну помоћ и врши обуке за обављање послова у области метрологије;
- бави се издавачком делатношћу;
- обавља и друге послове из области метрологије у складу са законом;
- одређује решењем знак произвођача, увозника, односно заступника предмета од драгоцених метала;
- води евиденцију знакова произвођача, увозника, односно заступника предмета од драгоцених метала;
- врши испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала;
- врши испитивање драгоцених метала и њихових легура;

Дирекција за мере и драгоцене метале

- врши надзор у области контроле предмета од драгоцених метала;
- сарађује са другим надлежним инспекцијским органима и пружа стручну помоћ из области контроле предмета од драгоцених метала;
- припрема стручне основе за израду нацрта прописа из области контроле предмета од драгоцених метала;
- одлучује у управним поступцима из области контроле предмета од драгоцених метала;
- представља Републику Србију у међународним и регионалним организацијама и успоставља сарадњу у области контроле предмета од драгоцених метала;
- обавља и друге послове из области контроле предмета од драгоцених метала.

Чланом 8. став 2. истог закона прописано је да ДМДМ обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела, односно за чије оверавање нема овлашћених тела.

ДМДМ ће обављати послове оверавања мерила у складу са чланом 7. Правилника о врстама мерила која подлежу законској контроли („Службени гласник РС”, бр. 13/18, 45/19 и 93/20)

Мисија ДМДМ, као водеће метролошке институције у Републици Србији, је да развија и осигура примену одговарајуће инфраструктуре мерења која обезбеђује тачна, поуздана и поштена мерења чија је сврха допринос просперитету, унапређењу квалитета живота грађана и повећању конкурентности привреде.

Организациона структура и ресурси

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу кој се односи на ДМДМ, прописано је да су за обављање послова из делокруга рада ДМДМ образована два сектора, једно одељење, две групе и један самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица и то:

- Сектор за развој метрологије;
- Сектор за контролу и надзор;
- Одељење за правне, послове људских ресурса, стручно оперативне и информатичке послове;
- Група за финансијске послове;
- Група за сертификацију;
- Самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица.

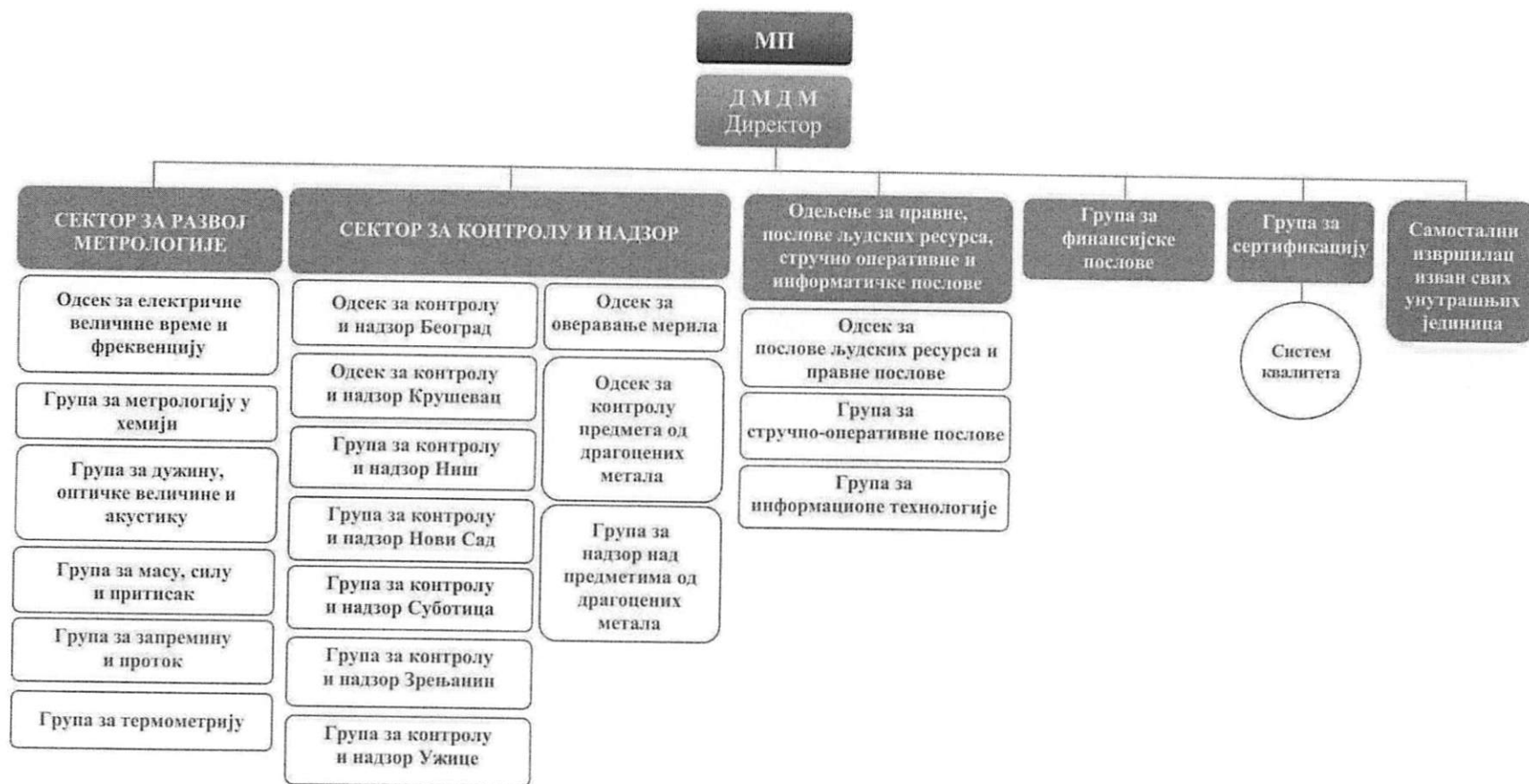
Организациона шема ДМДМ, приказана на слици 1, израђена је на основу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде од 20. новембра 2020. године.

Седиште ДМДМ је у Београду, а седишта подручних унутрашњих јединица су у: Београду, Новом Саду, Суботици, Зрењанину, Нишу, Крушевцу и Ужицу.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу који се односи на ДМДМ систематизовано је 103 радна места. Тренутно је у ДМДМ запослено 85 државних службеника и намештеника.

По основу уговора о привременим и повременим пословима је у складу са Закључком Владе РС ангажовано је 15 извршилаца, а по основу уговора о делу на EMPIR пројектима три извршиоца.

Попуњавање кадрова у 2021. години биће реализовано у складу са кадровским и финансијским планом, као и на основу одобрења комисије Владе за давање сагласности за нова запошљавања и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Слика 1. Организациона шема ДМДМ

РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА

1.1 Развојни пројекти ДМДМ

- Развој нове услуге – еталонирање ареометара примарном методом хидростатичке ваге;
- Развој нове услуге- еталонирање густине течности примарном методом хидростатичке ваге;
- Развој нове услуге- еталонирање густине течности секундарном методом – дензитометром са осцилујућом цеви.

1.1. Међународни развојни пројекти

На основу Закона о метрологији, Министарство привреде Републике Србије, ДМДМ и други именовани носиоци националних еталона учествују у EMPIR пројектима (Европски метролошки програм иновације и развоја).

EMPIR –ДМДМ

Током 2021. године, наставиће се са колегијалном сарадњом метролога из Сектора за развој метрологије унутар EURAMET и крајњим корисницима у Републици Србији, ради израде заједничких пријава предлога истраживачких пројеката у складу са Позивима за 2021. годину и распоређеним средствима. Такође, испратиће се одабрани предлози истраживачких пројеката у позиву за 2021 EMPIR ради препознавања интереса и евентуалног учешћа ДМДМ у неком од позива у делу пројеката Индустије, Фундаменталне метрологије, Стандардизације и Метролошких мрежа.

- 18RPT01 ProbeTrace: Traceability for contact probes and stylus instruments measurements. Следивост мерења за контактне сонде и уређаје са пипком. Започет септембра 2019. године. Спровођење предвиђених мерења и активности у оквиру радних пакета у складу са протоколом пројекта.
- 16RPT02 ALCOREF - Сертификовани форензички алкохолни референтни материјали. Започет септембра 2017. године. Пројекат је због пандемије COVID-19 продужен за 6 месеци, крај пројекта ће бити у фебруару 2021. Присуствовање завршном састанку и завршавање свих активности предвиђених пројектом.
- 17RPT02 RhoLiq пројекат (густина течности), започет 1. маја 2018. године. Пројекат је због пандемије COVID-19 продужен за 6 месеци, крај пројекта ће бити у новембру 2021. Током 2021. године наставља се реализација пројекта. Међулабораторијско поређење у еталонирању густине течности хидростатичком методом, Стандардан оперативна процедура (у даљем тексту: СОП) за еталонирање густине течности, СОП за одређивање површинског напона течности методом са платинском плочицом. Међулабораторијско поређење у еталонирању течности дензитометром - методом са осцилујућом цеви. СОП за еталонирање течности дензитометром. Консолидациона међулабораторијска поређења из еталонирања густине течности хидростатичком вагом и дензитометром.
- На крају EMPIR програма, у оквиру *Horizont 2020 (FP8)*, планира се израда анализе резултата учешћа ДМДМ и ИНН Винча, као и сагледавање евентуалне могућности учешћа

ДМДМ и ИНН Винча у наредном *Horizont Europe 2021-2027 (FP9)*, у програму за метрологију *The European Partnership on Metrology*. У 2021. планира се и даље сарадња са свим препознатим странама у сврху добијања подршке за наставак рада у истраживачким активностима, израда предлога новог програма на српском језику и другог материјала, разматрање предлога националног удела за метрологију са надлежним Министарством и друго релевантно за даљи рад Дирекције, као националне метролошке институције (у даљем тексту: NMI) и ИНН Винче, као именованог института (у даљем тексту: DI) у Републици Србији.

- 19RPT02 RealMass: Improvement of the realisation of the mass scale/Побољшање реализације мерења масе. Започет септембра 2020. године. Током 2021. године наставља се реализација пројекта.

EURAMET

- EURAMET пројекат 1463: Laser sources for interferometry; 2018 - 2023. година. Пројекат се односи на употребу стабилисаних ласера у интерферометрији, првенствено зелених He-Ne ласера, као и на могућност њихове замене са диодним ласерима
- Inter-comparison of 1000 L proving tank, EURAMET 1479 (EURAMET.M.FF-S14), планирано да се мерења у ДМДМ раде у септембру 2021. године.
- EURAMET TC-T TC-MC Moisture metrology 1400, Project, continuous. Циљ пројекта је заснован на циљевима EMRP JRP SIB64 METefnet - Metrology for moisture in materials. Односи се на садржај воде, као и влаге укључујући воду и остале испарљиве компоненте у материјалима.
- EURAMET 1152: GNSS receiver performance monitoring
- EURAMET 1208: On site peer review, Peer visit ВIM Бугарска, области електрична енергија и време и фреквенција
- EURAMET project 1485 (TF-S1): Comparison of time interval measurements
- EURAMET пројекат 1459: ATM пројекат поређења сензора температуре за ваздух у опсегу температура од -40 °C до 60 °C
- EURAMET пројекат 1400: Moisture metrology 1400, 2017-2020. године и даље као сарадња партнера из два комитета TC-T и TC-MC.

ОСТАЛО

- Пројекат подршке инфраструктури квалитета Републике Србије 2018-2020, у сарадњи са немачким националним метролошким институтом РТВ - The Physikalisch-Technische Bundesanstalt, започет у јануару 2018. године кроз следеће активности:
 - комб генератор, наставак рада на пројекту, обука из акустике
 - размена искуства кроз практичан рад у фотометрији и радиометрији у РТВ

1.2. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања

ДМДМ остварује, чува, одржава и усавршава 38 национална еталона у областима: масе и сродних величина, дужине и димензионалних величина, фотометрије и

радиометрије, електричних величина, протока гаса, метрологије у хемији, термометрије, времена и фреквенције.

ДМДМ је одлукама признала шест националних еталона које остварује, чува, одржава и усавршава именовани носилац националног еталона Институт за нуклеарне науке „Винча” у области јонизујућег зрачења и термодинамичких величина.

У 2021. години ДМДМ ће следећим активностима унапређивати постојеће и реализовати нове еталоне:

- Унапређење методе еталонирања/поређења стабилисаних ласера са комб генератором;
- Унапређење методе мерења светлосне јачине;
- Развој методе еталонирања мерних посуда запремине 1000 L гравиметријском методом;
- Развој методе еталонирања шприцева од стакла гравиметријском методом;
- Развој методе еталонирања пипета са клипом запремине мање од 10 μL гравиметријском методом;
- Реализација националног еталона густине течности – хидростатичка вага, за еталонирање ареометара и еталонирање густине течности примарном методом;
- Унапређење мерних могућности примарног еталона времена и фреквенције РС и временске скале UTC(DMDD), изменом постојеће шеме повезивања увођењем новог двофреквенцијског GNSS пријемника сателитских сигнала;
- Еталон времена и фреквенције РС: Усмеравање UTC(DMDD) скале - постављање и праћење корекција фазе и фреквенције, у складу са препоруком International Atomic Time (у даљем тексту: TAI), ради одржавања разлике две скале унутар 30 ns;
- Развој методе еталонирања NTP временских мрежних сервера, израда радног упутства за еталонирање и процена мерне несигурности;
- Унапређење софтверске апликација приказа времена са јавног временског сервера Дирекције нивоа Стратум-2 како би се омогућила подршка енкриптованом протоколу TLS/SSL;
- Проширење опсега мерења електричне отпорности од 1 $\text{G}\Omega$ до 1 $\text{T}\Omega$, по одобрењу менторства у складу са планом обука;
- Наставак повезивања примарног генератора тачке росе и његових основних компоненти у мерни систем;
- Унапређење софтверског система за праћење параметара (две температуре, два притиска, протока, атмосферског притиска, пада притиска) који дефинишу релативну влажност у националном еталону за релативну влажност.

2. УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ

2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази ВІРМ (КСДВ)

- Израда пријаве проширења мерних могућности за еталонирање отпорних индустријских термометара и дигиталних термометара – методом поређења за температуре изнад 420 °С;
- Проширење могућности еталонирања мерних посуда (proving tank) запремине 1000 L гравиметријском методом;
- Проширење могућности еталонирања шприцева од стакла гравиметријском методом;
- Проширење могућности еталонирања пипета са клипом запремине мање од 10 µL гравиметријском методом;
- Пријава за нове мерне могућности из области хемије, референтних материјала, аналитичке могућности мерења етанола у води;
- Израда пријаве побољшаних и/или проширења мерних могућности у области наизменичне електричне струје (до 11А).

2.2. Учешће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима

- EURAMET.PR-K6.2015: Spectral Regular Transmittance/усмерена пропустљивост (филтери), кључно поређење;
- EURAMET.L-S29: Measurement of a 1 mm Stage Micrometer, допунско поређење
- EURAMET.L-K7: Linescales, кључно поређење;
- CCL/AFRIMETS:L-K1: Calibration of Gauge Block by Interferometry, кључно поређење;
- EURAMET 1479 (EURAMET.M.FF-S14) : Inter-comparison of 1000 L proving tank, започео у априлу 2019. године, планирано је да се мерења раде у септембру 2021. године у ДМДМ. Завршетак пројекта се очекује крајем 2021. или почетком 2022. године;
- EURAMET пројекат: Еталонирање пипете са клипом запремине (0,2 - 10) µL, бирете са клипом и стакленог шприца. Планирано да ДМДМ буде пилот лабораторија, да се пројекат региструје до марта 2021. године;
- ВІРМ.QM-K1: Ozone at Ambient Level: кључно поређење у области концентрације озона;
- EURAMET.QM S13– Поређење из могућности еталонирања концентрације етанола у води (мерења завршена, очекује се усвајање коначног извештаја);
- EURAMET.M.D-K4.2020: – Поређење из еталонирања ареометара хидростатичком методом (мерења завршена, очекује се усвајање извештаја);
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања густине течности хидростатичком методом – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiQ пројекта (поређење још није регистровано);
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања густине течности дензитометром – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiQ пројекта (поређење још није регистровано);
- EURAMET.QM S14– Поређење из аналитичке могућности могућности производње СРМ етанол у води (мерења завршена, очекује се усвајање коначног извештаја);
- M.QM-K27.2019 Ethanol in Aqueous Matrix: subsequent I.SIM Кључно поређење (мерења завршена, очекује се усвајање коначног извештаја);

- CCTF-K001.UTC, Key comparison in time (Calculation of the reference time scale UTC (Coordinated Universal Time): кључно поређење за време и фреквенцију. Свакодневно кључно поређење за време и фреквенцију, резултати у билтену BIPM Circular T, на веб страници BIPM;
- BIPM Rapid UTC (UTCr), Rapid realisation of the Coordinated Universal Time UTC: континуирано поређење за време, резултати се објављују недељно на веб страници BIPM;
- EURAMET Supplementary Comparison TF-S1, Comparison of time interval measurements: допунско поређење у оквиру EURAMET пројекта 1485;
- EURAMET пројекат 1459: ATM пројекат поређења сензора температуре за ваздух у опсегу температура од -40°C до 60°C ;
- EURAMET пројекат 1442: Еталонирање термохигрометра на температурама -10°C , 23°C и 40°C у опсегу релативне влажности од 10 % rh до 95% rh;
- EURAMET пројекат 1318 (K9): Еталонирање еталонских платинских отпорних термометара у опсегу од тројне тачке воде $0,01^{\circ}\text{C}$ до $419,529^{\circ}\text{C}$;
- EURAMET пројекат 1189: Еталонирање термохигрометра на температурама 23°C у опсегу релативне влажности од 10 % rh до 95% rh.

3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА

3.1. Еталонирање (екстерно у другим националним метролошким институтима и интерно у ДМДМ)

Реализација еталонирања и друге мерне и еталонске опреме спроводиће се на основу Плана еталонирања.

Екстерно еталонирање:

- барометри;
- мултифункцијски акустички калибратор;
- сијалице светлосног интензитета, ирадијансе и сијалице температуре;
- критичне млазнице;
- компаратор COM 1003 ZERA;
- конвертор електричне снаге MSB-001;
- еталонски отпорни термометар са дугим стаблом у опсегу од 0 °C до -189,342 °C

Еталонирање у ДМДМ:

- Еталонске и мерне опреме из области димензионих, оптичких величина и акустике (мерне клупе, мерне траке, мерни лењери, опациметри, еталонски филтери пропустљивости, еталон луминанције, микрофони и друго);
- еталонирање еталон преливних пипета у ДМДМ;
- еталонске и мерне опреме у области метрологије у хемији (дензитометри, ареометри, рефрактометри и друго);
- еталонске и мерне опреме из области електричних величина (мултиметри, еталонски отпорници, еталони електричне енергије, пикоамперметри, трансимпендасни појачавачи, вишефункцијски калибратори, електронски еталони једносмерног електричног напона);
- еталонске и мерне опреме из области времена и фреквенције (цезијумски и рубидијумски часовници, GPS дисциплиновани осцилатор, фреквенцметри, компаратори фазе, мрежни временски сервери и друго);
- еталонске и мерне опреме из области термометрије (еталонски термометри и термо хигрометари, индустријски отпорни термометри, термопарови, дигитални термометри, и друго) за потребе свих унутрашњих јединица.

Други начини обезбеђења следивости

- Кључно поређење за време и фреквенцију ССТФ-К001.UTC је истовремено и начин обезбеђења следивости до међународног еталона UTC;
- Одржавање националног примарног еталона јединице једносмерног електричног напона на бази Цозефсоновог ефекта и преношење вредности јединице једносмерног електричног напона са примарног еталона на друге еталоне јединице једносмерног електричног напона;
- Одржавање националног еталона јединице електричне отпорности и преношење вредности јединице електричне отпорности на друге еталоне јединице електричне отпорности;
- Одржавање националног еталона за наизменични електрични напон и преношење вредности јединице наизменичног електричног напона на друге еталоне јединице наизменичног електричног напона;
- Одржавање националног еталона за електричну енергију и преношење вредности јединице електричне енергије на друга бројила. Одржавање националног еталона односа трансформације напона и струје на мерила;
- Поређење две методе мерења релативне влажности у истим условима реализације релативне влажности – метод два притиска и две температуре са система генератора и метод преко тачке росе и сетом сензора за мерење температурног поља унутар коморе генератора за чије резултате постоји прихватљива следивост.

4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА

4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости

ДМДМ ће у 2021. години еталонирати еталоне и мерила интерно и по поднетим захтевима заинтересованих лица специфициране у Каталогу услуга <http://www.dmdm.rs/PDF/KatalogUslugaDMDM.pdf>, из следећих области:

- масе и притиска;
- електричних величина (Одржавање еталона акредитованих лабораторија, овлашћених тела, привредних субјеката и заинтересованих страна и то: еталон отпорника, мултиметара, калибратора, АС/DC трансфера, термичких конвертора, ватметара, еталон бројила, струјних и напонских мерних трансформатора, уређаја за преглед бројила електричне енергије, кондензатора и друге опреме);
- запремине и протока (пикнометри, мерних посуда од стакла и метала разних типова и различитих називних запремина, ротаметар за мерење протока воде, уређај запремине са клипом, лабораторијска мерила од стакла, гасомера са ротационим клиповима и гасомера са турбином, еталон гасомера са течношћу);
- димензионих, оптичких величина и акустике;
- времена, фреквенције и брзине (континуирана дистрибуција времена путем интернета коришћењем NTP протокола (Network Time Protocol) са два NTP временска сервера хијерархијског нивоа стратум 1 са ограниченим приступом и два јавно доступна NTP временска сервера нивоа стратум 2);
- синхронизација времена сервера корисника са временским серверима ДМДМ нивоа стратум 1 на основу захтева корисника;
- термометрије (температуре и релативне влажности);
- дужине, оптичких величина и акустике;

Дирекција за мере и драгоцене метале

- физичко-хемијских величина.

4.3. Производња сертифицираних референтних материјала

ДМДМ ће у 2021. години производити сертифициване референтне материјале интерно и по поднетим захтевима заинтересованих лица специфициране у Каталогу услуга <http://www.dmdm.rs/PDF/KatalogUslugaDMDM.pdf>, из области форензике (раствори етанола у води).

4.4. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености

- РТ-А-МNZ-3-2020: еталонирање мерила нивоа звука;
- РТ-А-МNZ-4-2020: еталонирање мерила нивоа звука;
- РТ-Д-МL-2-2020: еталонирање мерних лењира;
- ПТ-О-ЕP-1-2021: еталонирање рефлекторметра;
- РТ-З-УZK-2021-1: еталонирање пипете са клипом;
- РТ-З-ЛMS-2021-2: еталонирање градуисаног мерног цилиндра од стакла;
- РТ-З-PIK-2021-3: еталонирање пикнометра;
- РТ-З-ГMPs-2021-4: еталонирање градуисане мерне посуде;
- РТ-З-ЛMP-2021-5: еталонирање тиквице са једном мерном цртом од пластике;
- Међулабораторијско поређење из области електричних величина - трансформација напона и струје;
- Међулабораторијско поређење из области електричних величина – електрична енергија;
- Реализација коначних извештаја међулабораторијских поређења из области времена и фреквенције започетих у претходној години (3 поређења);
- Међулабораторијско поређење из области стаклених термометара за 14 лабораторија ;
- Међулабораторијско поређење за еталонирање индикатора/симулатора за отпорне термометре и термопарове, као и друга поређења зависно од интересовања током године;
- Организација и спровођење ПТ шеме за тегове, неаутоматске ваге и мерила притиска (домаћа ПТ са могућношћу проширења на регион).

4.5. Испитивања и одобрење типа мерила и друга испитивања

ДМДМ ће у 2021. години, по поднетим захтевима, вршити испитивање и одобрење типа мерила за следеће врсте мерила:

Р. бр.	ВРСТЕ МЕРИЛА
1.	аутоматска мерила нивоа течности
2.	мерни системи за компримована гасовита горива за возила
3.	манометри за мерење притиска у пнеуматичима
4.	мерила за мерење силе кочења код моторних возила
5.	етилометри
6.	влажномери за зрна житарица и семенке уљарица
7.	анализатори за мерење садржаја протеина у житу
8.	електронска мерила густине
9.	рефрактометри који се користе у промету роба и услуга
10.	опациметри
11.	бројила електричне енергије класе 0,2s и бројила реактивне електричне енергије
12.	мерила брзине возила у саобраћају

Предвиђа се обрада око 65 захтева за одобрење типа мерила.

Вођење евиденције о свим захтевима за одобрење типа мерила.

Поред ових испитивања, спроводиће се и друга испитивања на основу нормативних докумената или одговарајућих европских стандарда у сврху потврде тачности мерења и других карактеристика одговарајућих мерних инструмената, и то за потребе Агенције за лекове и медицинска средства, испитивање медицинских термометара, произвођача сензора температуре и других корисника у регулаторним телима, инспекција и других испитивања отпорних термометара, термопарова и њихових дигиталних верзија, као и друга испитивања.

4.6. Оцењивање усаглашености

ДМДМ ће, као именовано тело И 045 у 2021. години, у складу са Решењем о именовану, по поднетим захтевима, вршити оцењивање усаглашености за следеће врсте мерила чији су захтеви прописани важећим Правиником о мерилима и Правилником о вагама са неаутоматским функционисањем (хармонизирана област):

- **Водомери** предвиђени за мерење запремине чисте, хладне или загрејане воде за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-001 Правилника о мерилима);
- **Гасомери** и уређаји за конверзију запремине, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-002 Правилника о мерилима);
- **Бројила активне електричне енергије**, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-003 Правилника о мерилима);
- **Мерила топлотне енергије**, предвиђена за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-004

Правилника о мерилима);

- **Мерни системи намењени за непрекидно и динамичко мерење количина (запремина или маса) течности које нису вода (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-005 Правилника о мерилима);**
- **Аутоматске ваге (аутоматске ваге, аутоматска вага за појединачно мерење, аутоматска контролне ваге, аутоматске ваге са етикетирањем, аутоматске ваге са етикетирањем вредности измерене масе и цене, аутоматске дозирне ваге, аутоматске ваге са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, аутоматске ваге са сабирањем континуираних резултата мерења, аутоматске ваге за мерење масе шинских возила у покрету) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-006 Правилника о мерилима);**
- **Таксиметри (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-007 Правилника о мерилима);**
- **Материјализоване мере (материјализоване мере дужине, угоститељске посуде) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-008 Правилника о мерилима);**
- **Мерила димензија (мерила дужине, мерила површине, мерила више димензија) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-009 Правилника о мерилима);**
- **Анализатори издувних гасова - анализатори издувних гасова за бензинске моторе са унутрашњим сагоревањем, (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-010 Правилника о мерилима);**
- **Неаутоматска вага и компоненте неаутоматских вага (Правилник о неаутоматским вагама);**
- **Мерила топлотне енергије, предвиђена за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-004 Правилника о мерилима);**

Вођење евиденције о издатим документима у поступку оцењивање усаглашености мерила.

4.7. Оверавање мерила

ДМДМ ће у 2021. години обављати послове оверавања мерила, у складу са чланом 8. став 2. Закона о метрологији и Правилником о врстама мерила која подлежу законској контроли („Службени гласник РС”, број 13/18) за следеће врсте мерила:

Група мерила	Назив мерила
Дужина	мерила дужине опште намене (мерне траке, сложива мерила дужине, метри за текстил, мерне летве за мерење нивоа течности односно празног простора у резервоарима преко 3000 mm, мерни лењири, мерне траке с виском)
	машине за мерење дужине жице и кабла
	аутоматска мерила нивоа течности преко 3000 mm
	аутоматска мерила нивоа течности (капацитивна и радарска)
	млекомери и лактофризи
Запремина	проточна мерила за млеко преко 36 m ³ /h
	мерни системи за компримована гасовита горива за возила
	мерила за мерење запремине течног нафтног гаса (ТНГ)
	максималног протока 1000 l/min

	мерила и мерни системи за непрекидно и динамично мерење количине течности, које нису вода преко 5000 l/min
	уређаји за конверзију запремине
	угоститељске посуде
Маса	ваге са аутоматским функционисањем (са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, за сортирање, контролне ваге и етикетирке, ваге на транспортној траци, за мерење возила у покрету)
Густина	мерила густине течности која се користе у промету роба и услуга – ареометри и дензитометри
Концентрација	алкохолometri
	рефрактометри
Мерила специјалних намена	мерила брзина возила у саобраћају

4.8. Ванредни преглед мерила у употреби и метролошке експертизе

У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може поднети захтев ДМДМ за ванредни преглед мерила и издавање извештаја о прегледу.

Такође, ДМДМ ће обављати и послове метролошких експертиза који обухватају све радње у циљу проучавања и доказивања, на пример вештачења на суду, стања мерила и одређивања његових метролошких својстава, у складу са прописаним захтевима за мерила.

ДМДМ ће у 2021. години, поступати по поднетим захтевима заинтересованих лица, односно обављати послове ванредних прегледа мерила у употреби и послове метролошке експертизе.

4.9. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила

ДМДМ ће овлашћивати привредне субјекате и друга правна лица за обављање послова оверавања мерила, у складу са Законом о метрологији и Правилником о условима за обављање послова оверавања мерила, начину овлашћивања и вођењу регистра овлашћених тела („Службени гласник РС”, број 2/17) и поднетим захтевима привредних субјеката и других правних лица.

4.10. Развој нових услуга

У току 2021. године ДМДМ ће развијати нове услуге на основу препознатих потреба заинтересованих страна и Републике Србије, а неке од њих су:

- развој нове услуге еталонирања мерних посуда (proving tank) запремине 1000L гравиметријском методом;
- развој нове услуге еталонирања пипета са клипом запремине мање од 10 µL гравиметријском методом;
- развој нове услуге еталонирања стаклених шприцева гравиметријском методом;
- развој преноса временског податка путем РТР протокола;

Дирекција за мере и драгоцене метале

- дистрибуција времена за потребе мерења средње брзине возила у саобраћају;
- дистрибуција времена за потребе издавања квалификованог електронског временског жига;
- обезбеђење следивости за лабораторије које контролишу/испитују медицинска средства.

4.11. Обуке, семинари, радионице и консултације у организацији ДМДМ за заинтересоване стране

У складу са исказаним потребама заинтересованих страна, као и расположивом капацитетима ДМДМ ће организовати обуке, семинаре, радионице и консултације.

Такође, у складу са уговореним активностима на пројектима истраживања у оквиру EMPIR и другим пројектима подршке развоју метрологије, ДМДМ ће организовати семинаре, радионице и сличне активности, ради трансфера знања на пројектним активностима за крајње кориснике пројекта и друге заинтересоване у Републици Србији и региону.

5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА

5.1. Закони који се односе на метрологију и рачунање времена

У скупштинској процедури налазе се Предлог закона о контроли предмета од драгоцених метала, а очекује се да Влада ускоро усвоји и Предлог закона о метрологији. По усвајању ових закона приступиће се изради подзаконских прописа.

5.2. Транспонованье европских прописа и директива које се односе на метрологију

- Учешће у преговарачком тиму за Поглавље 14 – Транспорт, одакле следи обавеза усклађивања српског законодавства са прописима ЕУ у овој области, тј. транспонованье директиве Европске комисије и Савета и распореда за летње рачунање времена: Directive 2000/84/EC of the European Parliament and of the Council and Schedules for the summertime period, published in the communications (2001/C 35/07, 2006/C 61/02, 2011/C 83/06).
- Припрема НРАА и финансијских извештаја у складу са активностима у Поглављу 1 – Слободно кретање робе и Поглављу 14 – Транспорт

5.3. Прописи који се односе на област метрологије:

У 2021. години планирана је припрема стручних основа и предлога прописа из области метрологије:

- Уредба о одређеним законским мерним јединицама
- Правилник о врстама мерила која подлежу законској контроли
- Правилник о изменама и допунама Правилника о врсти, облику и начину стављања државних жигова који се употребљавају при оверавању мерила
- Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање послова оверавања мерила, начину овлашћивања и вођењу регистра овлашћених тела
- Правилник о изменама Правилника о претходно упакованим производима
- Правилник о изменама Правилника о реглоскопима
- Списак српских стандарда из области мерила

Може се указати потреба израде и других подзаконских прописа, зависно од захтева заинтересованих страна, тренутних потреба и статуса међународних нормативних докумената и европских стандарда који се доводе у везу са прописима из области метрологије и драгоцених метала.

5.4. Прописи из драгоцених метала

У 2021. години планирана је припрема стручних основа и предлога прописа из области драгоцених метала:

- Правилник о изменама Правилника о државним жиговима за предмете од драгоцених метала.

5.5. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа

ДМДМ ће на захтев заинтересованих лица давати стручна мишљења и тумачења у вези са питањима из своје надлежности,

Представници ДМДМ учествоваће у раду радних група за израду закона и других прописа из надлежности других државних органа и других институција Републике Србије на њихов позив.

6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ

Метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединица, и обавља се да би се проверило да ли мерила испуњавају прописане захтеве, односно да ли се користе у складу са Законом о метрологији и прописима из области метрологије. Провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима је такође метролошки надзор.

ДМДМ врши и надзор над употребом законских мерних јединица и надзор над стручним радом овлашћених тела преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора.

Метролошки надзор у смислу овог закона врши ДМДМ преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора – метролошких инспектора, који су организационо распоређени у седам унутрашњих јединица за контролу и надзор и то: одсеци за контролу и надзор Београд, Крушевац и групе за контролу и надзор Ниш, Нови Сад, Зрењанин, Суботица и Ужице.

У складу са усвојеном стратегијом Савета за безбедност производа вршиће се координисани надзори у сарадњи са другим органима и министарствима.

Метролошки надзор вршиће се према усвојеном годишњем Плану метролошких надзора за 2021. годину.

Ванредни метролошки надзори обављаће се по пријави грађана, националних организација потрошача, Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектор тржишне инспекције и других државних органа.

6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица

ДМДМ ће у 2021. години вршити надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама која су стављена на тржиште, као и над мерилима која су у употреби према усвојеном годишњем и на основу њега одобреним месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

Број редовних и ванредних надзора планираних за 2021. годину

	Мерила	
	Редован надзор	Ванредни надзор
Одсек за контролу и надзор Београд	700	12
Одсек за контролу и надзор Крушевац	550	8
Група за контролу и надзор Ниш	250	6
Група за контролу и надзор Суботица	200	4
Група за контролу и надзор Нови Сад	200	4
Група за контролу и надзор Зрењанин	200	4
Група за контролу и надзор Ужице	130	4

6.2. Надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила

ДМДМ ће у 2021. години вршити надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила кроз следеће врсте надзора:

- Редовне административне надзоре (провера испуњености услова након овлашћивања);
- Ненајављене надзоре у складу са достављеним планом рада овлашћеног тела;
- Контролне прегледе над мерилима овереним од стране овлашћених тела.

Надзор над стручним радом овлашћених тела обављаће се према годишњем и на основу њега донетим месечним плановима надзора, по пријавама заинтересованих лица или службеној дужности.

6.3. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима

У 2021. години планира се наставак сарадње са надлежним инспекцијским и другим органима (посебно са ЈКП у чијој су надлежности комунална мерила и пијачни простори.), у делу спровођења метролошког надзора.

7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

7.1. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе

У складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала, ДМДМ ће у 2021. години, по поднетим захтевима, обављати следеће послове:

- Испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала;
- Квантитативне хемијске анализе злата;
- Квантитативне хемијске анализе сребра;
- XRF анализе драгоцених метала и њихових легура, као и предмета од драгоцених метала;
- Вештачења предмета ради утврђивања врсте и степена финоће легуре драгоценог метала од које су израђени, као и ознака на тим предметима.

7.2. Доношење решења о знаку произвођача и знаку увозника, односно заступника произвођача предмета од драгоцених метала, као и решења о испуњености услова за испитивање и жигосање у пословним просторијама

У 2021. години, ДМДМ планира да, на захтеве произвођача, увозника или заступника, одређује решењем знак произвођача и знак увозника, односно заступника. Ова решења се доносе након што ДМДМ утврди да подносилац захтева испуњава услове прописане Правилником о условима за добијање знака произвођача предмета од драгоцених метала, као и знака увозника, односно заступника. Поред тога, ДМДМ ће на захтев произвођача или увозника обављати и послове везане за доношење решења о испуњености услова за испитивање и жигосање у пословним просторијама.

7.3. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште

ДМДМ, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала у 2021. години, вршиће надзор над:

- Предметима који су стављени на тржиште или држе припремљени ради стављења на тржиште у смислу испуњавања прописаних захтева као и испуњености захтева из члана 31. и 32. овог закона код произвођача увозника односно заступника и привредног субјекта;
- Привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала;
- Одржавање прописаних услова у погледу опреме и радних просторија код произвођача, увозника односно заступника предмета којима је издато решење о знаку произвођача, увозника, односно заступника.

Такође, ДМДМ ће вршити надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште или се држе припремљени ради стављења на тржиште према месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

Надзор над предметима од драгоцених метала вршиће се према усвојеном годишњем План инспекције за надзор над предметима од драгоцених метала за 2021. годину.

Предмети од драгоцених метала		
	Редован надзор	Ванредни надзор
Група за надзор над предметима од драгоцених метала	300	10

7.4. Надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала

ДМДМ ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2021. години, вршити надзор у смислу испуњености прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала примењујући Правилник о условима за добијање знака произвођача предмета од драгоцених метала, као и знака увозника односно заступника („Службени гласник РС“, број 7/13), по месечним плановима надзора.

7.5. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала

ДМДМ ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2021. години вршити надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала по месечним плановима надзора.

5. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ

5.1. ВІРМ – Међународни биро за тегове и мере

ДМДМ, као Национални метролошки институт (NMI) Србије и потписник СІРМ МРА, за одређене могућности еталонирања и мерења (СМС) које се налазе у ВІРМ (Bureau International des Poids et Mesures – Међународни биро за тегове и мере) бази података КСДВ, еталонирањем обезбеђује следивост до међународних еталона SI јединица за све кориснике у Републици Србији (привреда, индустрија, лабораторије за еталонирање, тела за оцењивање усаглашености и др.).

Учешће у раду Међународног бироа за тегове и мере током 2021. године, ДМДМ планира кроз следеће активности:

- Праћење, одржавање и унапређење објављених могућности мерења и еталонирања – СМС у ВІРМ
- Учешће на састанцима и обукама ТАІ лабораторија, у организацији ВІРМ.
- Сарадња са Одељењем за време ВІРМ за годишњи извештај, слање прилога за ВІРМ Annual Report on Time Activities
- Сарадња са Одељењем за време ВІРМ на пословима реконфигурације националног еталона за време и фреквенцију.
- Учешће у остваривању светске скале времена UTC
- Припрема и достављање месечног clock фајла ВІРМ.
- Рад у вези неходних информација за објављивање билтена IERS Bulletin C.
- Праћење рада Консултативног комитета за термометрију кроз документе комитета у бази ВІРМ, нарочито праћење промена у глобалној стратегије развоја термометрије, донетих резолуција и докумената о раду одговарајућих радних група, затим даљи развој, имплементацију и дисиминацију јединице температуре преко Болцманове константе и друго

5.2. OIML – Међународна организација за законску метрологију

Међународна организација за законску метрологију (у даљем тексту: OIML) првенствено има за циљ да одреди опште принципе законске метрологије, установи смернице и упутства за израду закона и законских прописа којима се регулише употреба мерила, да дефинише карактеристике и захтеве које морају да испуне мерила која се користе у државама чланицама у области законске метрологије.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2021. години учествовати у раду органа OIML (Конференција, CIML, техничких комитета и поткомитета), са правом гласа приликом доношења одлука и усвајања докумената из надлежности ових органа.

5.3. EURAMET – Европско удружење националних метролошких института

Европско удружење националних метролошких института (European Association of National Metrology Institutes - EURAMET e.V.) је европска регионална метролошка организација, основана са циљем да координира сарадњу националних метролошких института у Европи у областима истраживања у метрологији, следивости мерења до јединица SI, међународног признавања националних еталона и могућности еталонирања и мерења (СМС) својих чланова. Поред ових задатака, EURAMET је надлежан за вођење и извршавање Европског метролошког истраживачког програма (EMRP), као и новог програма истраживања The European Partnership in Metrology.

- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-L;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-AUV;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-IM;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-PR.;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – F;

- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-MC;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-TF;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – EM;
- Састанак Техничког подкомитета EURAMET SC – LF;
- Састанак Техничког подкомитета EURAMET SC – DC and Quantum Metrology;
- Састанак Техничког подкомитета EURAMET SC – PE;
- Састанак Техничког комитета ЕУРАМЕТ TC-T;
- Састанак Техничког подкомитета ЕУРАМЕТ SC-H;

Представници ДМДМ учествоваће и на другим састанцима EURAMET у складу са препознатим потребама и финансијским планом.

5.4. WELMEC – Европска сарадња у законској метрологији

Европска сарадња у законској метрологији (у даљем тексту: WELMEC) омогућује ефикасно транспонување европских директива у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизиран са законодавством ЕУ.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2021. години учествовати у раду органа, као и у раду радних група WELMEC.

- Учешће у раду Радне групе за таксиметре WELMEC WG 12;
- Учешће у раду Радне групе за мерне системе за непрекидно и динамичко мерење количине течности које нису вода WELMEC WG 10;
- Учешће у раду Радне групе за водомере WELMEC WG 13;
- Учешће у раду Радне групе за гасомере WELMEC WG 11;

Представници ДМДМ учествоваће и на другим састанцима WELMEC, нарочито у раду WG, у складу са препознатим потребама и финансијским планом.

5.5. EURACHEM – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења

EURACHEM је мрежа организација у Европи, која је основана са циљем успостављања међународне следивости хемијских мерења и у којој је ДМДМ активни члан. EURACHEM пружа најбољу праксу у аналитичком мерењу објављујући смернице и водиче својих стручних радних група.

Представници ДМДМ учествоваће у раду органа и радних група зависно од активности EURACHEM.

- Учешће у раду Eurachem – а, PT WG (Радна група за PT шеме), и PT MU (Радна група за мерну несигурност).

5.6. The Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals - Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала

Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала (у даљем тексту: Конвенција), позната и као; „Hallmarking Convention”, „Vienna Convention” или „the

Precious Metals Convention”, је међународни уговор између држава, који има за циљ да олакша прекогранични промет предмета од драгоцених метала, али и да обезбеди фер трговину и заштиту потрошача.

Конвенција поставља скуп заједничких техничких захтева за независну контролу предмета од драгоцених метала. Свака држава уговорница сагласна је да предмети који су означени са жигом Конвенције (*Common Control Mark - CCM*) и који су израђени од легуре у законом прописаној финоћи, могу да уђу на њихову територију и буду стављени на тржиште без додатне контроле и жигосања. Такође, Конвенција омогућава сарадњу која се односи на размену техничких информација и усаглашавање поступака испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала.

Ради провере техничких компетенција овлашћених лабораторија за контролу предмета од драгоцених метала, Стални комитет Конвенције организује међулабораторијска кружна поређења резултата XRF и хемијских анализа драгоцених метала (Round Robin).

Република Србија је током 2020. године постала 21. држава потписница Конвенције.

Као национална установа која је овлашћена за контролу предмета од драгоцених метала у Републици Србији, ДМДМ ће редовно учествовати у поменутиим међулабораторијским кружним поређењима као и у раду Сталног комитета Конвенције.

5.7. ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

Европска сарадња у законској метрологији омогућује ефикасно транспонување европских директива, хармонизованих стандарда и нормативних докумената у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизован са законодавством ЕУ.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2021. години учествовати у раду радних група Европске комисије.

6. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ДМДМ у циљу спровођења послове из своје надлежности планира сарадњу са:

- Националним организацијама са којима има потписане споразуме о техничкој сарадњи, нпр. АТС, ИСС, Министарством одбране, Агенција за лекове и др.;
- Привредном комором Србије - Групација за метрологију;
- АТС – Савет за акредитацију у својству члана Савета за акредитацију у име Дирекције, оцењивачи и технички експерти у оцењивачким тимовима, учешће у раду секторских комитета и комитета за лабораторије;
- ИСС – рад у комисијама за стандарде – давање мишљења укључујући и превод на српски језик, усвајање српских стандарда, повлачење српских стандарда и друго;
- правосудним органима у вези давања стручних мишљења из области метрологије судовима и странкама у поступцима пред судовима;
- Пореском и тржишном инспекцијом;
- Овлашћеним и именованим телима;
- ТОЦ у вези пружања техничке подршке и међусобне сарадње;

Дирекција за мере и драгоцене метале

- МУП и ЈП Путеви Србије на Пројекту реализације мерења средње брзине на аутопутевима Србије;
- Министарством пољопривреде;
- Министарством за науку и просвету;
- Службом за управљање кадровима;
- Министарством здравља;
- Министарством за заштиту животне средине;
- Министарством унутрашњих послова;
- Телеком Србија и ЈП Емисиона техника на реализацији пројекта дистрибуције времена;
- Институтима и факултетима;
- Образовним установама на ширењу значаја метрологије и SI јединица;
- Друштвом метролога у Србији и Удружењем тела за оцену усаглашености;
- Надлежним министарствима у оквирима PG1 и PG14 у оквирима приступања ЕУ;
- Музејом науке и технике;
- Министарством финансија, Управом за трезор, са осталим унутрашњим јединицама у Министарству привреде и другим органима државне управе;
- Именованим институцијама као носиоцима националних еталона;
- Управом за заједничке послове републичких органа;
- и са другим институцијама.

7. СИСТЕМИ МЕНАџМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДМДМ

7.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065

Дирекција своје пословање усклађује са међународним стандардима за системе менаџмента, кроз поступке сертификације, акредитације или самодекларисања. У 2021. години, Дирекција ће наставити да спроводи следеће активности:

- Одржавање и унапређивање сертификованог интегрисаног система менаџмента који обухвата захтеве за систем менаџмента квалитетом, систем менаџмента животном средином и систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду,
- Одржавање и унапређивање акредитованог и самодекларисаног система менаџмента Дирекције у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017,
- Праћење нивоа задовољства корисника пруженим услугама.
- Извештавање на годишњем нивоу о стању система менаџмента и међународно признатим могућностима мерења и еталонирања Дирекције, у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, а за потребе EURAMET TC-Q, Техничког комитета за квалитет.

У току 2021. године, у складу са одлукама и финансијским планом преиспитиваће се потребе за акредитацијом према стандардима који су релевантни за рад Дирекције.

7.2. Одржавање и промене постојећег обима сертификације и обима акредитације система менаџмента

Одржавање постојећег обима акредитације ДМДМ и припрема за проширење обима акредитације за послове еталонирања мерила притиска, према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025.

8. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

8.1. Учесће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.

У складу са годишњим планом обука и потребама за унапређењем кадровских капацитета, запослени ДМДМ ће учествовати на обукама у организацији EURAMET, WELMEC, и другим организацијама, као и интерним обукама, а нарочито:

- Обуке за запослене који раде на пословима метролошког надзора као и на пословима оверавања мерила и прве верификације за појединачне врсте мерила која подлежу законској контроли;
- Екстерне обуке у оквиру Службе за управљање кадровима;
- Екстерне обуке у оквиру организације новог РТВ пројекта;
- и друге обуке, у складу са годишњим планом обука.

8.2. Учесће на скуповима и конгресима

Представници ДМДМ ће учествовати на стручним скуповима из области метрологије, квалитета и система менаџмента, акредитације у Републици Србији JUSK, Недеља квалитета- FQCE, Регионална конференција о законској метрологији, скуповима у организацији других министарстава и невладиних организација, и другим домаћим скуповима и конгресима.

У складу са финансијским плановима и развојним активностима, представници ДМДМ учествоваће и на међународним скуповима и конгресима (ИМЕКО 2020, САFMET 2020 и другим скуповима и конгресима).

9. ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

9.1. Припрема прописа

У 2021. години у складу са планом рада Владе, планира се припрема предлога законске регулативе из области метрологије и то:

- Уредба о одређеним законским мерним јединицама
- Правилник о врстама мерила која подлежу законској контроли
- Правилник о изменама и допунама Правилника о врсти, облику и начину стављања државних жигова који се употребљавају при оверавању мерила

- Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање послова оверавања мерила, начину овлашћивања и вођењу регистра овлашћених тела
- Правилник о изменама Правилника о претходно упакованим производима
- Правилник о изменама Правилника о реглоскопима
 - Списак српских стандарда из области мерила
- Правилник о изменама Правилника о државним жиговима за предмете од драгоцених метала.

9.2. Сарадња са правосудним органима

Подношење захтева за покретање прекршајних или кривичних поступака на основу записника које доставе одсеци/групе за контролу и надзор и Група за надзор над предметима од драгоцених метала, припрема дописа по налогу судова, а поводом поднетих захтева, изјављивање жалби на решења у прекршајном поступку.

9.3. Кадровски послови

- Припрема акта о унутрашњем уређењу и систематизацији послова у ДМДМ, израда коначних описа радних места са компетенцијама и израда решења о распоређивању;
- Припрема Нацрта кадровског плана за 2021. годину;
- Организовање поступка оцењивања за 2020. годину, пружање помоћи оцењивачима у припреми извештаја о оцењивању, израда решења о оцењивању државних службеника, анализа поступка оцењивања за 2020. годину, (рок за решења о оцењивању је крај фебруара, а рок за анализу оцењивања је крај марта);
- Припрема података о часовима рада за исплату плата за све запослене, припрема Плана коришћења годишњих одмора за 2021. годину, припрема решења за годишње одморе, израда уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, израда решења о додатном оптерећењу, прековременом раду, административни послови у вези са заснивањем и престанком радног односа; израда потврда из радног односа, обезбеђивање маркица за оверу здравствених књижица, месечно достављање извештаја Служби за управљање кадровима о променама у броју запослених у ДМДМ; достављање података Фонду за пензијско-инвалидско осигурање за бивше запослене у ДМДМ, а који се односе на радне сате или износ зараде; ажурирање база; послови писарнице: пријем поште, завођење у деловодник и уписник, архивирање, курирски послови;
- Расписивање и спровођење конкурса за попуну радних места, у зависности од потребе;
- Солидарна помоћ - организовање рада Комисије за солидарну помоћ, разматрање захтева, припрема извештаја комисије и припрема решења о исплати солидарне помоћи, све у зависности од броја поднетих захтева.

9.4. Управни поступак

- Решавање по захтевима за овлашћивање за обављање послова оверавања мерила, за обнављање овлашћивања, за измену овлашћивања, за укидање овлашћивања, као и за измену података у овлашћеном телу;

- Обрада пристиглих жалби, решавање по жалби у првом степену када за то постоје услови и достављање изјашњења другостепеном органу када не постоје услови да се по жалби реши у првом степену;
- Припрема решења о укидању знака произвођача када се за то стекну услови;
- Пружање помоћи извршиоцима у изради аката у управном поступку.

10. ИНФОРМАТИЧКИ, ИЗДАВАЧКИ ПОСЛОВИ, ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

10.1. Информатички послови

- Одржавање и унапређење функционисања и безбедности Информационо комуникационог система (у даљем тексту: ИКТ система), превенција и спречавање инцидената;
- Интерна провера безбедности ИКТ система ДМДМ;
- Наставак имплементације и администрација система еИнспектор за метролошку инспекцију и инспекцију за контролу предмета од драгоцених метала;
- Имплементација документ менаџмент система ДМДМ.

10.2. Јавност рада

- Припремање и објављивање материјала, вести и информација на сајту ДМДМ www.dmdm.gov.rs и профилима на друштвеним мрежама, Фејсбук, Линкедин, Инстаграм и Твитер.
- ажурирање и објављивање Информатора о раду ДМДМ;
- припрема обавештења по захтевима за информације од јавног значаја;
- администрација електронске поште office@dmdm.rs.

10.3. Издавачки послови

- Припрема и издавање два двоброја Гласника ДМДМ;

10.4. Промоција метрологије

- Спровођење кампање у циљу промоције метрологије по смерницама договорених у оквиру ЕУРАМЕТ (промотивни материјали, видео материјали, учешће на стручним скуповима...).
- Припрема, штампа и дистрибуција промотивних материјала.
- Организација обележавања Светског дана метрологије и других стручних скупова.

- Организација посета студената и ученика ДМДМ и других заинтересованих страна.

11. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ

11.1. Финансијски послови

- Израда Плана извршења буџета Дирекције за 2021. годину;
- Израда Извештаја о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31.12.2020. (образац СВИ 1) и Извештаја о структури и вредности покретне имовине Републике Србије на дан 31.12.2020. године (образац СВИ 2) и достављање Дирекцији за имовину Републике Србије;
- Учешће у изради извештаја о стању обавеза и потраживања ДМДМ на дан 31.12.2020. године за потребе пописне комисије;
- Израда завршног рачуна Дирекције за 2020. годину према програмским активностима;
- Израда периодичних (тримесечних) извештаја о извршењу буџета (Образац 5) према програмским активностима;
- Учествовање у изради Плана јавних набавки за 2021. годину;
- Израда месечних финансијских планова у програму Управе за трезор „Информациони систем извршења буџета - ИСИБ“;
- Ажурирање база података на финансијско-књиговодственом програму Дирекције; припремање материјала за сајт Дирекције;
- Обрачун и исплата зарада и других накнада. Редовно у предвиђеним роковима два пута у месецу припремати документацију за обрачун зарада, накнада зарада радницима (боловања) и достављати Управи за трезор на даљу обраду, према роковима које утврђује Управа за трезор;
- Обрачуни по основу уговора о привременим и повременим пословима и уговора о делу; обрачуни јубиларних награда запосленима који су то право стекли у 2020. години; обрачуни солидарних помоћи запосленима; отпремнине приликом одласка у пензију;
- Подношење појединачне пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима (ППП ПД) пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање; Дирекција ће сваком лицу, за које је плаћен порез по одбитку у 2019. години, у року издати потврду која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку (до 31. јануара 2020. године);
- Достављање Фонду ПИО, уз сваку исплату, прописаног обрасца М-УН, који служи као М-4 за запослене за упис стажа;
- Обрачун и исплата накнаде трошкова запосленима у Дирекцији тј. исплата трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла, трошкова службеног путовања у земљи, трошкова службеног путовања у иностранство и др.;
- Редовно се, најкасније до 10-ог у месецу за претходни месец, извештај о износима исплаћеним на име свих примања за запослена, изабрана, постављена и ангажована лица, кроз WEB апликацију Управе за трезор „Регистар запослених“, доставља Управи за трезор на даљу обраду;
- Редовно се, најкасније до 10-ог у месецу за претходни месец, извештај о извршеним расходима за плате на месечном нивоу, доставља Министарству финансија;
- Кроз Централни регистар фактура проверава се регистрација фактура, обавља се контрола и припрема документације за плаћање, као и плаћање обавеза према

добављачима; евидентирање свих плаћања кроз финансијско-књиговодствени програм Дирекције, а затим пренос података у програм за управљање јавним финансијама - ИСИБ;

- Плаћање чланарина међународним, европским и међувладиним организацијама: Међувладиној организацији за Метарске конвенције - Међународном бироу за тегове и мере (BIMP); Међународној организацији за законску метрологију (OIML); Европском удружењу националних метролошких института (EURAMET); Европској сарадњи у законској метрологији (WELMEC); Међународном удружењу служби за анализу (IAAO); Европском удружењу за аналитичку хемију (EURACHEM) и Конвенцији за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала;
- Контролисање стања средстава на апропријацијама и квотама, према потреби израда захтева за преусмеравање средстава на апропријацијама и квотама;
- Препознавање непрепознатих ставки, као и повраћај средстава, чији је трошак настао претходне године, у буџет; препознавање погрешних уплата прихода од стране корисника услуга ДМДМ;
- Ванбилансно евидентирање прихода и њихово повезивање са одговарајућим налозима за уплату насталих по основу Закона о републичким административним таксама;
- Књижење трансакција; усаглашавање података главне књиге Трезора са помоћном књигом ДМДМ;
- Припремање документација која је потребна за организацију и вршење пописа имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године, што обухвата израду и сређивање документације, извештаја комисија које су обавиле годишњи попис, усаглашавање стања утврђеног пописом имовине која је власништво Дирекције, као и имовине коју Дирекција користи, а која није њено власништво, усаглашавање стања утврђеног пописом са стањем имовине у књиговодственим и другим евиденцијама и сл.;
- Израда предлога Приоритетних области финансирања за период од 2021. – 2023. године, као и предлога Финансијског плана за 2021. годину са пројекцијом за 2022. и 2023. годину;
- Регистровати нове пројекте код Пореске управе, путем апликације е-Порези, и по потреби израдити Потврде о пореском ослобођењу (образац ППО-ПДВ);
- Израдити и доставити Републичком заводу за статистику образац ИНВ 01 – Годишњи извештај о инвестицијама у основне фондове;
- Израда обрасца ПФЕ – Образац стандардне методологије за процену финансијских ефеката акта – по потреби;
- Урадити оцењивање запослених у Групи за финансијске послове за 2020. годину;
- Припремити кварталне извештаје о раду Групе за финансијске послове;
- Достављати Министарству финансија редовне кварталне извештаје о стању доцњи;
- Праћење прописа неопходних за рад и унапређење пословања;
- Учествовање на саветовањима из области буџетског рачуноводства – новине у пословању директних буџетских корисника, израда финансијских извештаја, девизни платни промет и др;
- Сарадња са Министарством финансија, Управом за трезор, Министарством привреде и другим органима државне управе са којима је сарадња неопходна.

11.2. Стручно оперативни послови

- Спровођење годишњег пописа основних средстава и ситног инвентара са стањем на дан 31. децембар 2020. године укључујући и све активности и документе које претходе

- попису;
- Израда Плана јавних набавки за 2021. годину, као и све активности за спровођење поступка јавних набавки до доношења решења о задужењу и књижењу, укључујући и квартално извештавање Управи за јавне набавке о њиховом спровођењу;
- Организација набавке и одржавања мерне и друге помоћне опреме;
- Вођење посебне евиденције непокретности у јавној својини и унос у апликативни софтвер Републичке дирекције за имовину;
- Израда пореских пријава;
- Спровођење годишњег пописа/ израда одлуке, решења о формирању комисија, расход, презадужења;
- Послови из области безбедности и здравља на раду и противпожарне заштите/ редован преглед инсталација;
- Сарадња са Управом за заједничке послове и Дирекцијом за имовину у погледу имовинско правних послова;
- Учествовање у припреми Акта о процени ризика;
- Спровођење свих потребних мера у циљу заштите запослених услед Covida-19;
- План јавних набавки за 2021. годину;
- Спровођење јавних набавки/ покретање поступка, израда конкурсне документације, одлуке о покретању поступка, записници, извештаји, уговори;
- Ата карнети и шпедиција;
- Одржавање службених возила и сервисирање;
- Одржавање опреме.

Саставни део Плана и програма за 2021. годину су документи:

- План метролошке инспекције за 2021. годину
- План инспекције за надзор над предметима од драгоцених метала за 2021. годину

393-1/0-01-1337/1

У Београду,
23. 3. 2021. године

В. Д. ДИРЕКТОРА
Чедомир Белић